

Europa Centrală și de Est

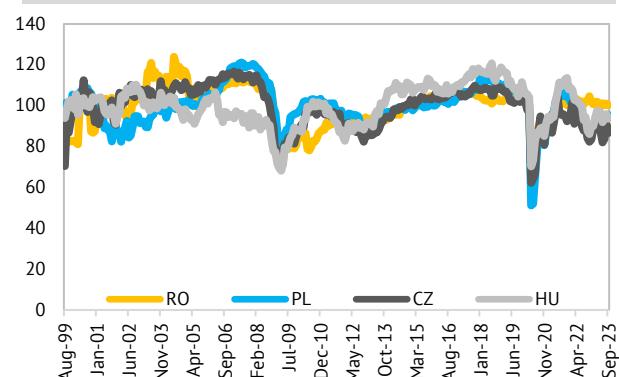
28 septembrie 2023

Încrederea în economie în deteriorare în regiune

- Astăzi Comisia Europeană a comunicat datele cu privire la dinamica indicatorilor de încredere în economie în țările membre ale Uniunii Europene în luna septembrie și intervalul ianuarie – septembrie 2023.
- Statisticile indică deteriorarea generalizată a încrederei în economie la nivelul statelor din Europa Centrală și de Est în a noua lună a anului curent, în contextul intensificării percepției de risc pe piețele financiare internaționale și nivelurilor ridicate ale presunilor inflaționiste și costurilor de finanțare.
- Astfel, în Polonia (prima economie din regiune, cu un PIB nominal de 0,7 trilioane EUR în 2022) indicatorul de încredere în economie a scăzut cu un ritm lunar de 0,1 puncte, la 95,5 puncte în septembrie, minimul din iulie, după cum se poate nota în primul grafic alăturat.
- La nivelul României (a doua țară din Europa Centrală și de Est, cu o dimensiune nominală de 0,29 trilioane EUR în 2022) indicatorul de încredere în economie a scăzut cu 0,9 puncte lună/lună la 100,2 puncte în septembrie, minimul din mai.
- De asemenea, indicatorul de încredere în economia Cehiei (a treia din regiune, cu un PIB nominal de 0,28 trilioane EUR în 2022) a scăzut cu o rată lunară de 4,5 puncte la 86,6 puncte în septembrie, cel mai redus nivel din iulie.
- Nu în ultimul rând, în Ungaria (a patra economie din Europa Centrală și de Est, cu un PIB nominal de peste 170 miliarde EUR în 2022) indicatorul de încredere în economie s-a redus cu 2,3 puncte lună/lună la 93,6 puncte în septembrie, minimul din iunie.
- În dinamică an/an se evidențiază creșterea indicatorului de încredere în economie în Polonia cu 7,2 puncte în septembrie.
- Pe de altă parte, indicatorii de încredere în România, Cehia și Ungaria au scăzut în septembrie cu rate anuale de 1,7 puncte, 3,3 puncte, respectiv 0,8 puncte.
- În perioada ianuarie – septembrie 2023 indicatorii de încredere în economie din Polonia, România, Cehia și Ungaria au înregistrat niveluri medii de 92,8 puncte, 100,9 puncte, 88,1 puncte, respectiv 94,3 puncte, în scădere an/an cu 3,2 puncte, 1,2 puncte, 5,4 puncte, respectiv 7,0 puncte.
- Conform celor mai recente previziuni macroeconomice aggregate de Bloomberg (și reprezentate în al treilea grafic alăturat) economia Poloniei ar putea crește cu rate anuale în ameliorare de 0,6% în 2023, la 2,6% în 2024 și 3,3% în 2025.
- Acest scenariu este susținut de perspectivele de continuare a fluxurilor investiționale post-pandemie – investițiile productive s-ar putea majora cu dinamici anuale de 4,0% în 2023, 2,6% în 2024, respectiv 5,0% în 2025, cu impact de antrenare în economie.
- În scenariul macroeconomic central BT economia României ar putea urca cu ritmuri anuale de 2,1% în 2023, 3,5% în 2024, respectiv 4,4% în 2025.
- Scenariul are la bază premisele de continuare a ciclului investițional post-pandemie, investițiile productive urmând să crească cu rate anuale de 8,2% în 2023 și 2024 și 8,1% în 2025, cu impact de antrenare pentru celelalte componente ale PIB.
- În ceea ce privește economia Cehiei programele Bloomberg exprimă perspective de evoluție cu rate anuale de 0,0% în 2023, 2,4% în 2024 și 2,9% în 2025.
- Pentru PIB-ul Ungariei previziunile Bloomberg indică ajustare cu 0,5% an/an în 2023 și creștere cu rate anuale de 2,8% în 2024 și 3,2% în 2025.

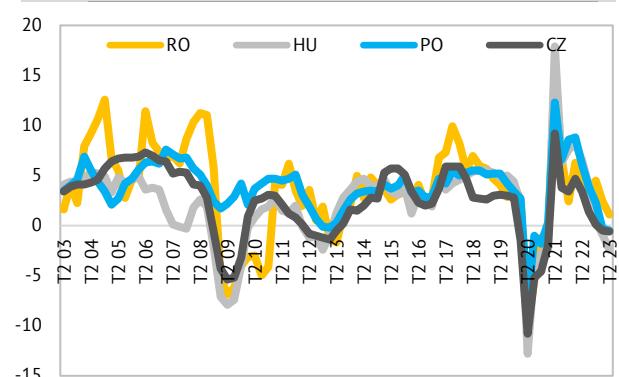
Indicatorii de încredere în economie (puncte)

sursa: Comisia Europeană, prelucrări BT

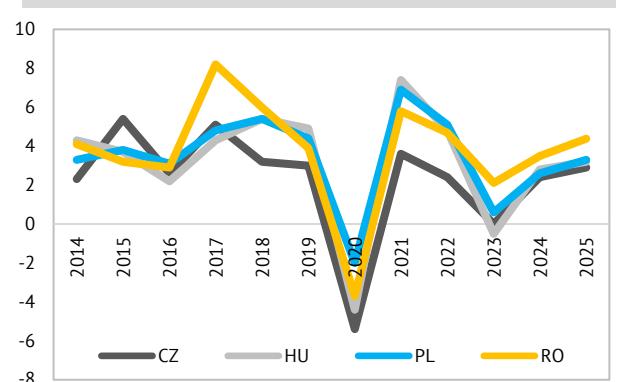
Dinamica PIB-ului (%), an/an

sursa: Eurostat, prelucrări BT

Previziuni pentru ritmul anual al PIB (%)

sursa: Bloomberg, prelucrări BT

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitarea răspunderii

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție finanțier-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Finanțieră (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate risurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/abonare sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natură datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însășatenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european MiFID II/MiFIR, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația finanțieră, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiile le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicitate în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument finanțier analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).